

Ecological Translation
[Οικολογική μετάφραση]

Ομαδική έκθεση

Εγκαίνια: Τρίτη 28 Απριλίου, 18:00–19:00

Διάρκεια: 28 Απριλίου – 30 Μαΐου 2026

Διήμερο συμπόσιο

Τρίτη 28 Απριλίου, 11:00–18:00

Τετάρτη 29 Απριλίου, 11:00–17:30

Παράλληλες δράσεις

Δευτέρα 27 Απριλίου, 18:00 / Ηχητικός περίπατος

Τρίτη 26 Μαΐου 2026, 18:00 / Συζήτηση

Goethe-Institut Athen

Ομήρου 14–16, 10672 Αθήνα, Τηλ. 210 366 1000

Αν οι άνθρωποι μπορούσαν να μιλήσουν απευθείας με τα ζώα, τα φυτά και τον φυσικό κόσμο, ο τρόπος με τον οποίο σκεφτόμαστε την κλιματική αλλαγή θα διέφερε και πώς; Το Goethe-Institut Athen προσκαλεί το κοινό στο **Ecological Translation**, ένα πρότζεκτ του Alexander Damianos και της Asya Yaghmurian για την κλιματική αλλαγή και την οικολογική μετάφραση. Το εγχείρημα θέτει καίρια και επιτακτικά ερωτήματα που αφορούν τη σχέση μας με το φυσικό περιβάλλον, την τεχνολογία, και την επικοινωνία μας με τα (μη) ανθρώπινα όντα. Περιλαμβάνει ένα διήμερο διεπιστημονικό συμπόσιο και μια εικαστική έκθεση, ενώ συνοδεύεται από παράλληλες δράσεις – ένας συμμετοχικός ηχητικός περίπατος λειτουργεί ως εισαγωγή στο πρόγραμμα, το οποίο ολοκληρώνεται με μια συζήτηση.

Μετά την αναγνώριση νομικής προσωπικότητας στον ποταμό Whanganui στη Νέα Ζηλανδία το 2017, αυξάνεται το ενδιαφέρον για την πιθανότητα δικαιωμάτων των μη ανθρώπινων όντων. Ορισμένοι επιστήμονες αξιοποιούν την ευρεία χρήση της τεχνολογίας τηλεπισκόπησης και της τεχνητής νοημοσύνης για να αναπτύξουν αυτό που ισχυρίζονται ότι θα μπορούσε να αποτελέσει ένα είδος «Google Translate» μεταξύ των ανθρώπων και του φυσικού κόσμου. Τι εννοούν οι επιστήμονες όταν υποστηρίζουν ότι μπορούμε να μεταφράσουμε άμεσα τη ριζική ετερότητα των νυχτερίδων και των φαλαινών στην ανθρώπινη γλώσσα — και συγκεκριμένα στα αγγλικά;

Στην έκθεση που επιμελείται η Asya Yaghmurian παρουσιάζονται έργα οχτώ σύγχρονων δημιουργών, συγκεκριμένα της Κυριακής Γονή, του Abelardo Gil-Fournier, της Nona Inescu, της Agata Ingarden, του Bill Kouligas, της Raffaella Naldi Rossano, της Zoë Paul και της Jenna Sutela. Στο συμπόσιο συμμετέχουν ειδικοί από τα πεδία του δικαίου, της επιστήμης, της τεχνολογίας, της πολιτικής και της τέχνης, όπως οι Κατερίνα Γρέγου, Δάφνη Δραγώνα, Armen Avanesian, Alexander Damianos, Adriaan Eeckels, Orit Halpern, Iwona Janicka, Jussi Parikka, Luke Rendell, Max Ritts, Katharina Isabel Schmidt, Pratyusha Sharma, Bernhard Siegert, Tiziana Terranova, Yvonne Volkart και Joanna Zylinska. Στον περίπατο μας καθοδηγεί η Ελένη Ρήγα. Στην καταληκτική εκδήλωση συνομιλούν η Elahe Rajabiani, ο Περικλής Τερλιξίδης και η Κατερίνα Τερλιξίδου.

Πρότζεκτ Ecological Translation [Οικολογική μετάφραση]

Ιδέα, σύλληψη: Alexander Damianos

Επιμέλεια: Asya Yaghmurian

Στο βιβλίο του με τίτλο *Φυσικό Συμβόλαιο* ο Μισέλ Σερ επιχειρηματολογεί ότι το Κοινωνικό Συμβόλαιο αποσκοπούσε στη διασφάλιση της αρμονικής συμβίωσης των ανθρώπων, ενώ αυτό που χρειαζόμαστε τώρα είναι να μάθουμε να ζούμε με τον φυσικό κόσμο. Το υποκείμενο του αστικού δικαίου πρέπει να οικολογικοποιηθεί. Η νομοθεσία και το δίκαιο για το περιβάλλον κατηγορούνται εδώ και καιρό ότι κρύβουν ανθρωποκεντρικές προκαταλήψεις, αφού αντιμετωπίζουν τη «Φύση» ως μία ακόμη πηγή οικονομικού κέρδους που πρέπει να τη διαχειριστεί κανείς με σύνεση για να εξυπηρετηθούν τα ανθρώπινα συμφέροντα. Πρόσφατες δικαστικές διαμάχες αναγνωρίζουν τη νομική υπόσταση ποταμών και χιμπατζήδων χρησιμοποιώντας τον νομικό ιδιωτισμό της «προσωποσύνης» (personhood). Ωστόσο, αυτές οι μη ανθρώπινες οντότητες χρειάζονται και πάλι ανθρώπινους εκπροσώπους για να μεσολαβήσουν και να μιλήσουν εκ μέρους τους. Νέες εξελίξεις στην επιστήμη και την τεχνολογία, όμως, υπόσχονται να διευκολύνουν την *άμεση* επικοινωνία ανθρώπων και φυσικού κόσμου με την έλευση ενός εργαλείου παρόμοιου με το «google translate», το οποίο θα ειδικεύεται στην επικοινωνία μεταξύ των ειδών.

Ερευνητές στο πεδίο της βιοακουστικής χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο προσιτές και πανταχού παρούσες τεχνολογίες (αισθητήρες κίνησης, υδρόφωνα, δορυφόρους) για να καταγράψουν και να παρακολουθήσουν ήχους φυτών και ζώων – από τους ήχους νυχτερίδων και φαλαινών μέχρι εκείνους των κοραλλιογενών υφάλων και των φυτών εσωτερικού χώρου. Η μελέτη αυτών των ήχων αλλάζει την αντίληψη και την κατανόηση του φυσικού κόσμου, οδηγώντας κατ' επέκταση σε νέες προσεγγίσεις και προτάσεις αναφορικά με τη νομοθεσία γύρω από την κλιματική αλλαγή. Οι φάλαινες διαθέτουν τοπικές διαλέκτους βάσει των οποίων ο άνθρωπος συμπεραίνει τις μεταναστευτικές τους συνήθειες, γεγονός που είναι χρήσιμο για την αναδρομολόγηση των εμπορικών πλοίων με στόχο την ελαχιστοποίηση των ναυτικών ατυχημάτων. Τα πουλιά αλλάζουν το τραγούδι τους εν όψει ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως είναι η ξηρασία ή η πλημμύρα. Η βιοακουστική αναδιαμορφώνει κατά κάποιον τρόπο την άγρια ζωή ως τεχνική αισθητηριακής αντίληψης, υποδηλώνοντας την πιθανότητα μιας ενιαίας διειδικής απόκρισης στην εξελισσόμενη κλιματική κρίση.

Με την ανάδυση της Τεχνητής Νοημοσύνης, η επεξεργασία των δεδομένων αυτών μπορεί να γίνει πιο γρήγορη και πιο ακριβής. Οι «ψηφιακοί υπέρμαχοι της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος» ή «ψηφιακοί οικολόγοι» συνδυάζουν τα πορίσματα της βιοακουστικής με τη γοητεία των εικασιών της πολλά υποσχόμενης ΤΝ. Υποστηρίζουν ότι η ΤΝ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να εντοπιστούν πρότυπα στην επικοινωνία ζώων και φυτών και μάλιστα με τέτοια ακρίβεια ώστε να χαρτογραφηθούν ολόκληρες μη ανθρώπινες γλώσσες. Αν μπορούσαμε να καταλάβουμε τι λένε οι φάλαινες και οι κοραλλιογενείς ύφαλοι, θα μπορούσαμε και να μεταφράσουμε αυτό που λένε σε μια ανθρώπινη γλώσσα – συγκεκριμένα στα αγγλικά.

Στο συμπόσιο με τίτλο *Οικολογική μετάφραση* ειδικοί από τα πεδία του δικαίου, της επιστήμης, της τεχνολογίας, της πολιτικής και της τέχνης θα διερευνήσουν από κοινού τις προεκτάσεις των στρατηγικών που εφαρμόζουν οι ψηφιακοί οικολόγοι. Τι εννοούν οι επιστήμονες όταν ισχυρίζονται ότι μπορούμε να μεταφράσουμε τη ριζικά διαφορετική γλώσσα των νυχτερίδων και των φαλαινών στο ιδίωμα της αγγλικής σύνταξης; Κανένα γνωστικό πεδίο δεν μπορεί να ανταποκριθεί μόνο του και ανεξάρτητα στην πολυπλοκότητα της κλιματικής αλλαγής. Η *Οικολογική μετάφραση* διοργανώνει ένα διεπιστημονικό συμπόσιο και μια έκθεση για να προαγάγει τη συμμετοχή του κοινού και την κατανόηση εκ μέρους του των ευκαιριών και των απειλών που σηματοδοτούν οι νέες τεχνολογικές και επιστημονικές προσεγγίσεις για την κλιματική αλλαγή. Ο όρος «οικολογική μετάφραση» αναφέρεται τόσο στη φανταστική δυνατότητα μετάφρασης ανάμεσα στις γλώσσες των ανθρώπων και της μη ανθρώπινης ζωής, αλλά και στην ιδέα μιας «οικολογίας» που αναδύεται μέσα από τη σύζευξη των διαφόρων επιστημονικών θεωρήσεων της φύσης και της θέσης των ανθρώπων σε αυτές.

Έκθεση

Καλλιτέχνες/-ίδες

Κυριακή Γονή
Abelardo Gil-Fournier
Nona Inescu
Agata Ingarden
Bill Kouligas
Raffaella Naldi Rossano
Zoë Paul
Jenna Sutela

Ημέρες και ώρες επίσκεψης έκθεσης

Δευτέρα–Πέμπτη: 08:00–22:00

Παρασκευή: 08:00–17:00

Σάββατο: 08:00–14:00

Εγκαίνια: Τρίτη 28 Απριλίου, 18:00–19:00

Goethe-Institut Athen (Κάτω Φουαγιέ), Ομήρου 14–16, 10672 Αθήνα

Συμπόσιο

Συμμετέχοντες/-ουσες

Κατερίνα Γρέγου
Δάφνη Δραγώνα
Armen Avanesian
Alexander Damianos
Adriaan Eeckels
Orit Halpern
Iwona Janicka
Jussi Parikka
Luke Rendell
Max Ritts
Katharina Isabel Schmidt
Pratyusha Sharma
Bernhard Siegert
Tiziana Terranova
Yvonne Volkart
Joanna Zylinska

Για την επιβέβαιωση της παρουσίας σας στο συμπόσιο είναι θεμιτή η αποστολή ενός μείλ με τα στοιχεία σας στην ηλεκτρονική διεύθυνση: register@ecologicaltranslation.com.

Το συμπόσιο θα πραγματοποιηθεί στα αγγλικά.

Ημέρες και ώρες διεξαγωγής συμποσίου

Τρίτη 28 Απριλίου, 11:00–18:00

Τετάρτη 29 Απριλίου, 11:00–17:30

Goethe-Institut Athen (Αμφιθέατρο), Ομήρου 14–16, 10672 Αθήνα

Πρόγραμμα

Τρίτη 28 Απριλίου, 11:00–18:00

11:00–11:15 Εναρκτήριοι χαιρετισμοί
Alexander Damianos

11:15–12:45 Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης

Διεπαφές

Αυτό το πάνελ διερευνά το πώς τα συστήματα μέσω των διαμορφώνουν –και διαμορφώνονται από– τα περιβάλλοντα τα οποία κατοικούνται από εμάς. Σε ένα φάσμα που ξεκινά από τις τεχνικές υποδομές και φτάνει ως τις αισθητικές πρακτικές, οι ομιλητές εξετάζουν το πώς οι εικόνες, τα δίκτυα και οι διεπαφές οργανώνουν την αντίληψη, τη γνώση και τις κοινωνικές σχέσεις. Τα μέσα προσεγγίζονται ως δυναμικές οικολογίες που λειτουργούν επιτελεστικά στα περιβάλλοντα και τα αντικείμενα τα οποία μετρώνται, καταγράφονται και διαμεσολαβούνται από αυτές.

Με τους/τις:

Jussi Parikka (Πανεπιστήμιο Aarhus)

Joanna Zylińska (King's College London)

Armen Avanesian (Zeppelin University)

Pratyusha Sharma (Πανεπιστήμιο Νέας Υόρκης, Project CETI)

Συντονισμός: **Alexander Damianos**

12:45–13:45 Διάλειμμα

13:45–15:30 Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης

Πολιτισμός, τεχνική, εξουσία

Πώς αναδιοργανώνουν τα ψηφιακά συστήματα την εξουσία, την εργασία και τον πολιτικό βίο; Αυτό το πάνελ εξερευνά τις υποδομές του Καπιταλισμού της Πλατφόρμας, της Αλγοριθμικής Διακυβέρνησης και των Οικονομιών Δεδομένων, θέτοντας ως κεντρικό ερώτημα το πώς οι σύγχρονες μορφές ελέγχου και συντονισμού λειτουργούν ταυτόχρονα σε πολλά και διαφορετικά επίπεδα. Το πάνελ εξετάζει τον ρόλο της εξουσίας στις προσπάθειες να μιλήσει κανείς με και για τα ζώα, τα ποτάμια και τον Άλλο.

Με τους/τις:

Tiziana Terranova (Πανεπιστήμιο της Νάπολης «L'Orientale»)

Luke Rendell (Πανεπιστήμιο St Andrews, Μονάδα Έρευνας Θαλάσσιων Θηλαστικών)

Max Ritts (Toronto Metropolitan University)

Katharina Isabel Schmidt («Artificial Justice» Research Group, Ινστιτούτο Max Planck για το Συγκριτικό και Διεθνές Ιδιωτικό Δίκαιο)

Συντονισμός: **Γιώργος Βελεγκράκης**

15:30–16:00 Διάλειμμα

16:00–17:45 Κεντρική ομιλία
Bernhard Siegert

18:00–19:00 **Εγκαίνια έκθεσης**

Τετάρτη 29 Απριλίου, 11:00–17:30

11:00–12:45 Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης

Ετερογενείς διατάξεις

Ποια νέα σχήματα έχουμε σήμερα στη διάθεσή μας ώστε να κατανοήσουμε τις ιδιόμορφες διατάξεις τεχνολογίας, πολιτικής, σωμάτων και συμβόλων οι οποίες αναδύονται μέσα από τις απόπειρες να μιλήσει κανείς για και με τον μη ανθρώπινο κόσμο; Αυτό το πάνελ ρωτά πώς οι επιμελητικές, καλλιτεχνικές και θεσμικές πρακτικές λειτουργούν έτσι ώστε να παρεμβαίνουν σε και να στοχάζονται για τις νέες μορφές σύνδεσης που γεννιούνται σε απρόσμενους χώρους. Πώς μπορούν να βοηθήσουν οι καλλιτεχνικοί τρόποι αναπαράστασης ώστε να προσανατολιστούμε στις αναδυόμενες οικολογίες; Πώς μπορούν οι θεσμοί να διευκολύνουν έμπρακτα –και όχι απλά να απαντήσουν σε– μια πιο ισότιμη συμμετοχή του κοινού στην εφαρμογή τεχνοεπιστημονικών ειδικών γνώσεων στη δημόσια ζωή;

Με τους/τις:

Κατερίνα Γρέγου (Καλλιτεχνική Διευθύντρια, ΕΜΣΤ – Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης)

Δάφνη Δραγώνα (Ιόνιο Πανεπιστήμιο / επιμελήτρια)

Orit Halpern (Τεχνικό Πανεπιστήμιο Δρέσδης)

Yvonne Volkart (Institute Art Gender Nature, Ακαδημία Τέχνης & Σχεδιασμού FHNW, Βασιλεία)

Συντονισμός: **Alexander Damianos / Asya Yaghmurian**

12:45–13:45 Διάλειμμα

13:45–15:15 Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης

Υποθετικές οικολογίες

Αυτό το πάνελ στρέφεται στις αναδυόμενες και πειραματικές προσεγγίσεις της οικολογικής σκέψης. Μέσω υποθετικών, κριτικών και δημιουργικών μεθοδολογιών, οι ομιλητές εξερευνούν εναλλακτικά μέλλοντα και νέα μοντέλα του συλλογικού φαντασιακού. Θέτουν το ερώτημα του πώς η ίδια η διατύπωση υποθέσεων μπορεί να λειτουργήσει ως οικολογική πρακτική. Εξετάζουν τρόπους με τους οποίους η Επιστήμη των Πολιτών μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη πιο ισότιμων, συμπεριληπτικών και βιώσιμων προσεγγίσεων για τη διειδική διπλωματία, προσεγγίσεων που προκύπτουν από την υποβοηθούμενη μέσω ΤΝ επικοινωνία μεταξύ ανθρώπων και φυσικού κόσμου.

Με τους/τις:

Adriaan Eckels (Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – SciArt)

Iwona Janicka (Κέντρο Περιβαλλοντικής και Τεχνολογικής Ηθικής Πράγας, Ακαδημία Επιστημών Τσεχίας)

Abelardo Gil-Fournier (Υπότροφος BBVA Leonardo / καλλιτέχνης)

Alexander Damianos (Νομική Σχολή Πανεπιστημίου του Kent / Institute of Advanced Legal Studies, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου)

Συντονισμός: **Δάφνη Δραγώνα**

15:15–15:35 Διάλειμμα

15:45–17:15 **Προβολή ταινιών μικρού μήκους**

Περισσότερες πληροφορίες σύντομα

17:15–17:30 Συμπεράσματα

Alexander Damianos (Πανεπιστήμιο του Kent / Institute of Advanced Legal Studies)

Asya Yaghmurian (Πανεπιστήμιο Τεχνών Βερολίνου / επιμελήτρια)

Marc-André Schmachtel (Διευθυντής Πολιτιστικών Προγραμμάτων του Goethe-Institut Athen και των Ινστιτούτων της Περιφέρειας Ευρώπη Ι)

Παράλληλες δράσεις

Δευτέρα 27 Απριλίου, 18:00

Ηχητικός περίπατος

Hidden Mother Waters

Το *Hidden Mother Waters* είναι ένας ηχητικός περίπατος με θέμα το νερό ως δημόσιο αγαθό στην Αθήνα, τον οποίο καθοδηγεί η Ελένη Ρήγα, επιμελήτρια του «Γραφείου των Υδάτινων Κοινών». Από τη θέση του μεσογειακού νότου, ο περίπατος θέτει κεντρικά ερωτήματα για το κλίμα και την κοινωνική αλλαγή σε σχέση με το νερό και το σώμα. Περιλαμβάνει προηχογραφημένους ήχους των κρυμμένων νερών της Αττικής, συνεντεύξεις με συνεργάτες/-ιδες, αποσπάσματα κειμένων και έργα τέχνης που αποτελούν μέρος του προγράμματος «Το Γραφείο των Υδάτινων Κοινών». Περιπατώντας πάνω από αυτά τα κρυμμένα ύδατα αναπτύσσουμε μια συνείδηση του τι υπάρχει από κάτω, των ρευμάτων που βυθίστηκαν, θάφτηκαν, σίγησαν και συνεχίζουν να διαμορφώνουν την επιφάνεια της καθημερινής ζωής. Με βάση την έννοια του *υποχθόνιου*, ο περίπατος *Hidden Mother Waters* προσκαλεί όσους/όσες συμμετάσχουν να συντονιστούν με ό,τι δεν μπορεί να ιδωθεί άμεσα αλλά είναι διαρκώς παρόν: υδροφόρα στρώματα και κοίτες ποταμών κάτω από την ασφαλτο, υποδομές άντλησης και ελέγχου, αλλά και τα συναισθηματικά και ιστορικά ίχνη που αυτές φέρουν. Ο περίπατος γίνεται μια διαβατήρια εμπειρία, ένα πέρασμα από το επάνω στο κάτω, από την επιφάνεια στο βάθος, από το σώμα στο έδαφος.

Με την **Ελένη Ρήγα**

Σύνθεση και επιμέλεια ήχου: Μανώλης Μανουσάκης

Με τη συμβολή των: Εύας Ανδρονικίδου, Δέσποινας Χαριτωνίδα και Γιάννη Λούκου, Maëlle Gross – Pascal Bornand και MéliSSa Guex, Χαρίκλειας Χάρη, Μαρίας Νικηφοράκη και Γιάννη Ίσσαρη, Άρη Προσπαθόπουλου, Μαρίας Σαλωμίδη και Jeph Vanger, Julia Strauss και Dharmendra Prasad, Lily Consuelo Saporta Tagiuri και Μάνου Μπαζάνη

Διάρκεια: 60'

Γλώσσα: αγγλικά

Δήλωση συμμετοχής στον περίπατο στο: register@ecologicaltranslation.com.

Τρίτη 26 Μαΐου 2026, 18:00

Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης

Mediating Interspecies Publics [Διαμεσολάβηση Διαιδικών Κοινών]

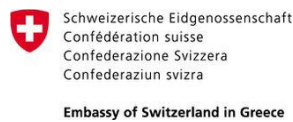
Αυτό το δημόσιο πάνελ κλείνει το διάρκειας ενός μήνα πρόγραμμα *Ecological Translation* στο Goethe-Institut Athen. Εμπειρογνώμονες, ερευνητές και ειδικοί στην τεχνολογία θα μεταφράσουν τα αποτελέσματα του προγράμματος σε εφαρμόσιμες προτάσεις. Στο πάνελ συγκαλούνται εκπρόσωποι από τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Ψηφιακής Καινοτομίας Smart Attica, το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.ΘΕ) και διεθνείς κοινότητες χάραξης στρατηγικής και έρευνας για να εξετάσουν τη διακυβέρνηση και τις κοινωνικές διαστάσεις της καθοδηγούμενης από την ΤΝ διαιδικής επικοινωνίας – συγκεκριμένα, τον στόχο, που αυτήν τη στιγμή έχουν θέσει πρωτοβουλίες όπως το Project CETI, να αναπτυχθεί μια μηχανική μετάφραση ανάμεσα σε ανθρώπους και κητώδη. Εκκινώντας από τις διεπιστημονικές συζητήσεις που έχουν γίνει με αφορμή το συνέδριο και την έκθεση, το πάνελ στρέφεται στον ρόλο της ΤΝ στη δημιουργία νέων μορφών διαιδικής διπλωματίας και τα πλαίσια πολιτικής που απαιτούνται για την υποστήριξή της.

Με την **Elahe Rajabiani**, τον **Περικλή Τερλιζίδη** και την **Κατερίνα Τερλιζίδου**.

Ιδέα, σύλληψη: Alexander Damianos
Επιμέλεια: Asya Yaghmurian
Σχεδιασμός έκθεσης: Yolandé Gouws
Γραφιστικός σχεδιασμός: Sam de Groot

Το *Ecological Translation* πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Goethe-Institut Athen.

Με την υποστήριξη των:

Ιστοσελίδες

<https://www.ecologicaltranslation.com>

https://www.goethe.de/ins/gr/el/ver.cfm?event_id=27226211

https://www.goethe.de/ins/gr/el/ver.cfm?event_id=27246537

Instagram

<https://www.instagram.com/ecologicaltranslation/>

Οπτικό υλικό

<https://www.dropbox.com/scl/fo/7ybgplegdzn2y3es40vif/ALGYwl3k3ON4saHFvZogC1s?rlkey=tz06su8ydvauifcyigely387&st=5lmfeu54&dl=0>

Είσοδος ελεύθερη
